

polonii de pe vremea lui Bogdan, la 1510, ian. 22 și febr. 7: *подлугу артикуле ниже написанных* ‘conform articolelor mai jos scrise’ (C B 455 și 469)¹.

Члонецъ, pol. *członek* 'punct, paragraf, articol' (SW I 393). Apare în tratate și solii, numai la plural, astfel: къ... члонкохъ, un rind mai jos къ... члониѣхъ 1439 (C II 713); подлагъ положенна нча(н)окк(!) și с которымъ коли члонкомъ 1448 (C II 734); оу каждыхъ... члонкохъ 1468 (B II 302). Fonetic și morfologic, atestările din doc. noastre corespund formelor din polona veche *członek*, *we członkoch* (1442), *we członcech* (1471) (cf. St. Stp. I/6, p. 386—387). La 1457 (B II 257): w... члѣнкохъ, corespunde fonetic termenului ceh *člen* || *článek* (v. Slawski, I 123). Costăchescu traduce prin 'articole' iar Bogdan prin 'întimplări' și 'capete'. Mai potrivit ar fi 'clauze, prevederi, capitole'. Termenul apare și într-un răspuns al lui Alexandru al Litvaniei la o solie a lui Ștefan cel Mare, la 1496: къ томъ нашомъ записе некотори члонѣки ся были не сподобали, 'în acest zapis al nostru citeva ponturi nu i-au plăcut'² (B II 405) (v. Brückner SE, 78).

Копіє, pol. *kopia*, 'copie', Apare numai în solia trimisă de Ștefan în 1496 către principele litvan Alexandru (B II 401): а ткоѡ мнѡстѡ не далѡ еси намѡ лнста по томѡ копію 'iar înălțimea ta nu ne-ai dat însă o scrisoare după această copie'; и ѡко есмо послали такоѡжѡ копіе изѡ нашымн послѡм 'care copie am trimis-o prin solii noștri'; аѡ по перѡкомѡ копію, 'dar după copia dintii' (B II 402)³. Cuvint de origine latină, provenit din latina cancelariei polone. Termenul este rominizat de către pisar, cu terminația ie proprie substantivelor de genul neutru din slava veche, din care cauză apare такоѡжѡ, по томѡ, по перѡкомѡ. În polonă *kopia* (de genul feminin) tot din latină.

Лист, листь, листь, pol. *list*, 'scrisoare, carte, act'. Foarte frecvent în documentele externe cit și interne, ca echivalent pentru *scrisoare, act, document*. Corespondentul din Țara Românească este *хрисоула*, formă extrem de rară în Moldova. Apare în *promulgație*: *знаменито (знаемо) чинимъ симъ нашимъ листомъ*, 'facem cunoscut cu această carte a noastră' și în *coroborație*:... и нашъ печать прикѣсити къ сѣмъ листѣ нашимъ, 'și pecetea noastră să o atirne la această carte a noastră'. Grafia diferă în ambele cazuri, dar numai în terminație: *листомъ, листома, листомъ, листомъ, листомъ, листомъ, листомъ*, respectiv *листѣ, листоу, листу, листу*. Cea mai veche atestare: *листу* (Loc. sing.) și (*сѣмъ*) *листѣ* (Ac. sing., de șase ori) la 1388, febr. 10 (C II, 603—604). Un polonism evident este expresia *презъ тѣмъ листь*, pol. *przez ten list*, 'prin această scrisoare', care apare o singură dată, la 5 ian. 1395, în actul de supunere al lui Roman Voievod către Vladislav al Poloniei (C II 607); tot aici, mai jos, *того листа* (G. sing.). Dintre formele mai rare mai notăm: *листу* (G. sing. 1457, C II 811)⁴; *къ... листоки* (D. sing., 1499 B II 425, tot aici, mai jos *къ сѣмъ листѣ*); *не далеси намъ листа* (G. sing, după negație)⁵, (1496, B II 401); *листы*⁶ (Nom., Ac. pl., 1462, B II 285).

¹ Întreaga expresie e un polonism; în pol. *podług artykułów niżej napisanych*. COSTĂCHESCU: 'și sub condițiunile mai jos scrise'.

² Traducerea lui Ion Bogdan.

³ Traducerea lui Ion Bogdan.

⁴ Apare o singură dată cu această grafie; în original ar putea fi totuși *анетъ*; confuzia dintre *r* și *ѣ* este foarte posibilă.

⁵ V. mai sus s.v. копніє.

⁶ Ion Bogdan traduce aici prin 'tractate'.